

บทที่ 12

การเคลื่อนย้ายแรงงานของทวีปยุโรป

1. ความนำ

ทวีปยุโรปเป็นทวีปที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานไปมาในอัตราสูงมากมาแต่ตั้งเดิมโดยเฉพาะในยุคของการล่าอาณานิคม และการตั้งถิ่นฐานในทวีปใหม่ ๆ เช่น อเมริกา และออสเตรเลียอัตราการเคลื่อนย้ายนั้นสูงมาก และเป็นเช่นนั้นติดต่อกันมาเป็นเวลากว่า อย่างไรก็ตามในช่วงทวีปยุโรปได้เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายแรงงานไปยังทวีปอื่น ๆ น้อยลง แต่สำหรับการเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศในทวีปเดียวกันนั้นยังมีความสำคัญอยู่มาก

2. การเคลื่อนย้ายภายในทวีปเดียวกัน

ในยุคแรก ๆ การเคลื่อนย้ายภายในทวีปเดียวกันนั้น ส่วนใหญ่เป็นการอพยพระยะทางไกล ๆ ระหว่างประเทศเพื่อบ้านที่พร้อมเดินติดต่อกัน เช่นการไปทำงานการเกษตรตามฤดูกาลที่ต้องการแรงงานมากเป็นพิเศษ หรือบางครั้งในประเทศข้างเคียงนั้นแรงงานในชนบทพากเพียรไปสู่เมืองมากทำให้แรงงานในชนบทขาดแคลนในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านมีแรงงานอยู่มากก็จะมีการอพยพเข้าไปเพื่อสนองความต้องการดังกล่าวขึ้น ในระยะต่อมาเมื่อการคมนาคมสะดวกขึ้นและทางประเทศ เช่น ประเทศในยุโรปตะวันตกส่วนมากมีการพัฒนาอุดสาหกรรมทำให้ความเจริญทางเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้รวดเร็วทั่วทั้งยุโรปเป็นต้น ก็ทำให้มีการอพยพจากประเทศที่อัตราการพัฒนาต่ำ เช่น ประเทศในยุโรปตะวันออกและยุโรปใต้ เข้ามายุ่งเหยิงตะวันตกเพื่อเป็นแรงงานทั่วแรงงานไร้ฝืนในอุดสาหกรรม และเป็นแรงงานเกษตรด้วยผู้อพยพเข้าไปทำงานในเมืองของประเทศยุโรปตะวันตกทั้งนี้โดยที่การเคลื่อนย้ายระยะไกลต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านที่ยังคงมีอยู่โดยในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 การอพยพตามฤดูกาลบริเวณชายแดนยุโรปนั้นกล่าวได้ว่ามีความสำคัญกว่าการอพยพของอย่างถาวร ประมาณได้ว่าการเคลื่อนย้ายตามฤดูกาลข้ามชายแดนนั้นมีระหว่างปีละ 1-2 ล้านคน ผู้อพยพเหล่านี้ส่วนใหญ่จากโปแลนด์ ออสเตรเลีย สังกานี อิตาลี และสเปนโดยเข้าสู่ฝรั่งเศส เยอรมัน และเบลเยียมเป็นสำคัญ

ในระบบหลังสังคมนิยมครั้งที่ 2 กระแสการอพยพจากยุโรปตะวันออกต้องหยุดลงเนื่องจากการปักธงในระบบทุนนิยมสีฟ้า ประเทศที่มีการอพยพออกร่วมใหญ่จึงเป็นประเทศแถบยุโรปใต้เขตเมดิเตอร์เรเนียน เช่น อิตาลี, สเปน, โปรตุเกส และกรีซ นอกจากนั้นเมื่อมีการรวมกลุ่มกันทางเศรษฐกิจ เช่น การรวมกลุ่มของประเทศสแกนдинั维ย และกลุ่มตลาดร่วมยุโรปก็ได้มีข้อตกลงระหว่างประเทศที่รวมกลุ่มให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างกันและกันได้โดยเสรี ในขณะที่การเคลื่อนย้ายแรงงานจากประเทศนอกกลุ่มนี้มีการจำกัดความคุ้มหากยิ่งขึ้น

3. การเคลื่อนย้ายระหว่างทวีป

3.1 กระแสการเคลื่อนย้ายเข้าสู่ยุโรป

การเคลื่อนย้ายจากทวีปอื่น เข้าสู่ยุโรปนั้นเริ่มมีในสมัยที่หลายประเทศในยุโรปเข้าไปปักธงอาณานิคมในโพ้นทะเลเป็นอันมาก ความผูกพันกันในฐานะที่ยุโรปเป็นประเทศผู้ปักธงทำให้มีการกัดเลือกคนจากอาณานิคมให้เข้ามารับการศึกษาในประเทศผู้ปักธงอยู่เสมอ และมีแนวโน้มมากขึ้นเมื่อมีการเปิดทางให้กันในอาณานิคมมีส่วนในการปักธงของตนเองมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าคนจากอาณานิคมนี้ ส่วนหนึ่งไม่อุยากลับประเทศของตนและเข้าทำงานอยู่ในยุโรปในระดับต่ำของการอพยพเข้าจากอาณานิคมปรากฏว่ามีประเทศที่มุ่งเข้ามาทำงานโดยตรงด้วย เพราะหลายประเทศผู้ปักธงได้ฝึกคลายการจำกัดผู้อพยพเข้าให้แก่อาณานิคมของตนเป็นพิเศษ ด้วยเหตุนี้ ผู้อพยพเข้าทวีปยุโรปจึงมีทั้งบุคคลที่มีคุณภาพสูงเช่นเข้ามาศึกษาหรือฝึกฝนอบรมต่อแล้วไม่กลับประเทศและหันหัวแรงงานไว้ฝึกสำหรับอุตสาหกรรมค้าฯ ๆ

การอพยพทางเศรษฐกิจจากประเทศพื้นที่ทางเดสติเนชันในปัจจุบันนี้มีจำนวนมากที่สูงมากที่ไม่ใช่ปรารถนาทางสังคม (Socially Undesirable Job) ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ของประเทศยุโรป (โดยเฉพาะยุโรปตะวันตก) ปฏิเสธที่จะทำอันได้แก่เงินที่หนักมากปกติเป็นอันตรายไม่มีเกียรติรายได้ต่ำมาก และรวมทั้งงานที่ต้องทำซ้ำๆ ขาดแคลนเวลาหรือช่วงทำงานยาวนานด้วยปรากฏว่าในศตวรรษ 1950 นั้น¹ การขาดแคลนแรงงานซึ่งส่วนใหญ่เป็นในงานประเภทไม่ใช่ปรารถนาทางสังคมทำให้ยุโรปตะวันตกต้องยอมพึงการนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาด้วย เพื่อทำหน้าที่ในสาขาสำคัญของเศรษฐกิจ ทั้งนี้ก็เพื่อรักษามาตรฐานการคงเชื้อพ้องยุโรปไว้ จากความจำเป็นนี้ประเทศในยุโรปตะวันตกเกือบทั้งหมดได้เริ่มคัดเลือกแรงงานต่างด้าวด้วยจุดหมายที่จะอุดช่องว่างในตลาดแรงงานของตนด้วย

¹I.L.O., Migration of Workers as an Element in Employment Policy (Geneva : International Labour Office, 1973), p. 82

แรงงานประเกทที่คาดว่าจะไม่ก่อให้เกิดความกกดันต่อโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจอันได้แก่ คุณงานโสด หรือไม่มีผู้อยู่ใต้อุปการะ ซึ่งจะสามารถส่งกลับประเทศได้ทันที่ถ้าการขาดแคลนแรงงานนั้น หมดไป ส่วนวิธีการควบคุมที่มีประสิทธิภาพคือการที่แรงงานจะเข้ามาทำงานได้เฉพาะงานที่ห้าคน พื้นเมืองเข้าทำไม่ได้เท่านั้น และมีการออกใบอนุญาตพำนักอาศัยประเภทที่ต้องมาก่อต่ออนุญาตเป็นปี ๆ ไป ทำให้ถ้าไม่ต้องการแรงงานก็จะไม่ต้องอายุใบอนุญาตทำงานและใบอนุญาตพำนักอาศัยได้

3.2 กระแสการเคลื่อนย้ายออกจากทวีปยุโรป

กระแสการเคลื่อนย้ายออกจากทวีปยุโรปที่สำคัญที่สุดนั้นก็คือการอพยพไปตั้งถิ่นฐานยัง ทวีปอเมริกาและอสเตรเลียเป็นจำนวนมากและติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ซึ่งเนื่องมาจากโอกาสใน อาชีพที่เปิดกว้างในประเทศเหล่านั้นเป็นสำคัญ ทั้งนี้โดยประเทศในยุโรปตะวันตกนั้นประเทศที่อพยพ ออกมากที่สุดคือ อังกฤษ, เยอรมัน, ฝรั่งเศส และเนเธอร์แลนด์ ซึ่งผู้อพยพจำนวนมากไปสู่ประเทศ ในทวีปอเมริกาหนีอันได้แก่สหราชอาณาจักร แคนาดา นอกจากนั้นยังมีการอพยพจากอังกฤษไปยัง อสเตรเลียและเยอรมันไปยังกลุ่มตะตินอเมริกาอีกเป็นจำนวนมากด้วย ส่วนประเทศยุโรปตะวันออก นั้นส่วนใหญ่ถูกประเทศกลุ่มตะตินอเมริกาเป็นสำคัญ รองลงมาคือสหราชอาณาจักร แคนาดา และอสเตรเลีย

กระแสการเคลื่อนย้ายออกจากทวีปยุโรปที่สำคัญอีกกลุ่มจะหนึ่งก็คือการอพยพเข้าสู่ ทวีปอัฟริกาและเอเชียในสมัยที่มีการตั้งอาณานิคมของชาวยุโรปในทวีปเหล่านั้นเป็นอันมาก การอพยพ ลักษณะนี้มีแนวโน้มจะไปตั้งถิ่นฐานอยู่ย่างถาวรคล้ายกับการอพยพลักษณะแรกแต่ภายหลัง สองครั้นโลกครั้งที่ 2 การเรียกร้องอิสระภาพของอาณานิคมเหล่านั้นได้ทำให้ชาวยุโรปจำนวนมาก ต้องอพยพกลับ เหลืออยู่เพียงในไม่กี่ประเทศเท่านั้นที่ยังมีชุมชนชาวยุโรปขนาดใหญ่อยู่ เช่น สาธารณรัฐฟริกาใต้และโรดีเซีย เป็นต้น

แรงงานที่เคลื่อนย้ายออกจากยุโรปเหล่านี้มีในทุกประเกทและทุกระดับฝีมือในระยะแรก ๆ ซึ่งโอกาสในการอพยพเปิดกว้างมาก อย่างไรก็ตามในระยะหลัง ๆ ซึ่งประเทศที่เคยรับผู้อพยพเข้า เป็นจำนวนมากนั้นมีการจำกัดความคุ้มครองของแรงงานอย่างเข้มงวด ทำให้แรงงานต้องหางานทำในประเทศที่ห้าวหน้า เช่น สหราชอาณาจักร ซึ่งมีแนวโน้มเป็นการอพยพของผู้มีคุณสมบัติสูง เช่น แพทย์, นักวิทยาศาสตร์ เป็นสำคัญ ทั้งนี้โดยมี โอกาสด้านรายได้เป็นสิ่งจูงใจส่วนการอพยพสู่ประเทศกำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทยกลุ่มตะติน อเมริกานั้นก็มีได้น้อยลงและผู้อพยพจะมีแนวโน้มเป็นเพียงแรงงานไรฝีมือหรือกึ่งฝีมือเป็นอันมาก เพราะผู้มีคุณสมบัติสูงย่อมมีความสามารถทางอาชีพสูงกว่าและมีโอกาสได้รายได้สูงกว่า

4. ปัญหาจากการเคลื่อนย้ายแรงงาน

แต่ละประเทศในยุโรปต่างก็มีปัญหาเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานที่แตกต่างกันออกไปทั้งในระดับของความรุนแรงและชนิดของปัญหา อย่างไรก็ตามปัญหาร่วมกันอย่างหนึ่งก็คือการควบคุมแรงงานอพยพเข้าให้เป็นตามประเภทและแนวทางที่ต้องการโดยพยายามไม่ให้กิจผลสืบต่อประเทศส่วนในด้านการอพยพอ่อนนั้น ในบางประเทศก็ไม่มีปัญหานัก เช่นประเทศในยุโรปใต้ เพราะถือว่าเป็นการช่วยระบายนำกำลังคนที่เกินต้องการออกไปและทำให้ได้รายได้เงินตราต่างประเทศจากการส่งกลับของผู้อพยพเป็นจำนวนมากเด้ในบางประเทศก็มีปัญหา เช่นการสูญเสียแพทช์ของอังกฤษ เพราะถูกดึงดูดโดยรายได้ที่สูงกว่ามากในสหราชอาณาจักร เป็นต้น

5. การเคลื่อนย้ายแรงงานของบางประเทศในยุโรป

เพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจลักษณะของปัญหาได้ดียิ่งขึ้นจะได้พิจารณาการอพยพแรงงานในบางประเทศหรือเขตที่สำคัญดังต่อไปนี้

5.1 อังกฤษ

อังกฤษจัดได้ว่าเป็นประเทศที่มีผู้อพยพออกอย่างสำคัญมาตั้งแต่ตั้งเดิมโดยเฉพาะภายหลังปี 1815 ซึ่งประชากรเพิ่มอย่างรวดเร็ว และพืชผลเสียหายบ่อยครั้งทำให้เกิดความกดดันด้านประชากรอย่างมากและกระตุ้นการอพยพอากาศโดยใหม่ ประมาณว่าในช่วงระหว่างปี 1815–1914 คนอังกฤษ² (รวมไอร์แลนด์ด้วย) กว่า 20 ล้านคนสู่คานาดา และ 1.5 ล้านคนสู่อเมริกาเหนือ ในศตวรรษที่ 19 นี้ ก่อตัวได้ว่าแนวโน้มระยะยาวของการอพยพนั้นถูกกำหนดโดยอัตราเพิ่มอย่างสูงของประชากร ส่วนการผันแปรเช่น ๆ ลง ๆ ไปจากแนวโน้มระยะยาวนั้นเดี๋ยปี 1840 นั้นส่วนหนึ่งก่อตัวได้ว่าเนื่องจากการเคลื่อนไหวขั้นลงของวัสดุจักรธุรกิจ ในเรื่องนี้งานวิจัยของ Brinley Thomas พบว่าการเพิ่มปริมาณการอพยพนั้นจะเป็นพร้อมกับการส่งทุนออกจากประเทศอังกฤษ ทำให้มีการลงทุนและรายได้ต่อคนสูงในสหราชอาณาจักร ขณะที่มีเศรษฐกิจชะงักกันในอังกฤษส่วนการลดลงในจำนวนผู้อพยพอ่อนนั้นจะเกิดพร้อมกับการลดลงในทุนส่งออก และการสูงขึ้นในกิจกรรมการลงทุนและรายได้ในอังกฤษ ทำให้สรุปได้ว่าการอพยพออกมากจะเป็นร่วมกับภาวะเศรษฐกิจดีดดอย หรือชะงักกัน และการอพยพอ่อนน้อยจะเป็นร่วมกับภาวะเศรษฐกิจรุ่งเรือง แบบแผนนี้เป็นมาจนถึงสหกรณ์โลกครั้งที่ 1 เมื่อสหกรณ์โลกครั้งที่ 1 ลั่นสุดลง การอพยพออกก็ลดลงเป็นอันมาก และหลังจากปี 1931 จนถึงสหกรณ์โลกครั้งที่ 1 อังกฤษก็หยุดการเป็นประเทศส่งออกแรงงาน เพราะประเทศที่เคยรับแรงงาน

² Brinley Thomas, ed., *Economics of International Migration* (London : Macmillan & co, 1958), p. 65

เข้าถูกภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างหนักทำให้จำต้องเบี่ยงบุคลากรต่อการอพยพเข้าและอัตราการเกิดในอังกฤษ เองก็ลดลงทำให้ความโน้มเอียงในการอพยพอากาศลงด้วย

ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 อังกฤษได้กลับเป็นประเทศที่มีผู้อพยพออกมากอีกร้อยโดย ในช่วงปี 1945–55³ มีอพยพออกนอกรัฐโรป (ส่วนใหญ่สู่อเมริกา) กว่า 1 ล้าน 5 แสนคน เล็กน้อย

สำหรับการอพยพอากาศในอดีตของอังกฤษนั้นกล่าวได้ว่าเป็นที่พึงปรารถนาและเป็นผลดีใน แบ่งประชากรเพื่อช่วยลดอัตราการเพิ่มประชากรของประเทศซึ่งกำลังจะมีมากเกินไป อย่างไรก็ตาม หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เมื่อศักราช ข้อดีข้างต้นนั้นก็ไม่เป็นอยู่อีกด้วยไปเนื่องจากอังกฤษมีอัตราการเกิดต่ำมากในปี 1950 คณะกรรมการเศรษฐกิจด้านประชากรของอังกฤษได้พิจารณาปัญหานี้และสรุปว่า⁴ “ถ้าอังกฤษมีอัตราเกิดต่ำกว่าระดับทดแทน (ทดแทนคนที่ตายไป) แล้วการยอมให้มี กระบวนการอพยพอากาศต่อไปย่อมเป็นไปไม่ได้และไม่พึงปรารถนาด้วย” อย่างไรก็ตามอัตราการเกิดในอังกฤษนั้นแม้จะลดลงแต่ก็ยังไม่ต่ำกว่าระดับทดแทน

อีกแห่งหนึ่งของการสูญเสีย จากการอพยพอากาศที่สำคัญของอังกฤษก็คือ การสูญเสียบุคคลที่มีคุณภาพสูงออกไปสู่ประเทศซึ่งให้โอกาสทางเศรษฐกิจสูงกว่ามาก ซึ่งบุคคลดังกล่าวจำนวนมากนี้ก่อให้เกิดภัยคุกคามที่สุกคึกคัก นี่เองจากอังกฤษใช้ระบบรัฐสวัสดิการในด้านการแพทย์ซึ่งโรงพยาบาลจะให้บริการโดยไม่คิดมูลค่า โอกาสในการรักษาคนไข้ส่วนตัวก็มีน้อย ทำให้รายได้ของแพทย์ในอังกฤษต่ำกว่าในสหราชอาณาจักร และมีการอพยพอากาศสู่สหราชอาณาจักรอยู่เสมอจนต้องมาทดแทนจากประเทศอื่นเช่นจากอินเดียและปากีสถาน

โดยทฤษฎีแล้วการอพยพอากาศจากอังกฤษเป็นไปโดยเสรี แต่จากการประเมินผลกระทบของการอพยพจากอังกฤษหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 พบว่าการอพยพอากาศกวนคุณค่าอนามัยโดยมาก รัฐบาล ซึ่งมุ่งให้การอพยพอยู่เดียวภายในเครือจักรภพ ดังนั้นจึงมีการออกค่าเดินทางให้แก่ผู้อพยพไป ออสเตรเลียทำให้ 50% ของผู้อพยพอากาศจากอังกฤษทั้งหมด 416,000 คน (จากหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ถึงปี 1954) นั้นไปสู่ออสเตรเลียโดยจำนวนนี้มีอยู่มากที่จะไม่อพยพอากาศต้องเสียค่าเดินทางเอง ส่วนประเทศเครือจักรภพอื่น ๆ นั้นแม้ผู้อพยพจากอังกฤษจะไม่ได้รับการช่วยเหลือทางการเงิน แต่อังกฤษก็ช่วยเหลือมากในการจัดหาและหัดเดือดผู้หนีหนาแน่นให้แก่ประเทศเหล่านั้นแต่ในโดยมาก ดังกล่าวที่มีปัญหาเรื่องความสมหวังไม่ในขณะที่กำลังมีการขาดแคลนแรงงานในอังกฤษ

³Ibid., p. 67

⁴Ibid., p. 71

ส่วนในด้านการอพยพเข้าอังกฤษนั้นหลังสหภาพโลกครั้งที่ 2 แยกได้เป็น 4 ลักษณะคือ

(ก) คนอังกฤษที่อพยพออกรถลับคืนมาประเทศ คนกลุ่มนี้ประกอบด้วยผู้พำนัดหัวใจ การตั้งถิ่นฐานในดินแดนอื่น, ผู้ประพฤติความสำเร็จที่อย่างกลับมาใช้ช่วงปลายของชีวิตในบ้านเกิด และผู้ที่อพยพไปชั่วคราว นอกจากนั้นก็เป็นการถอนตัวของผู้ไปตั้งถิ่นฐาน, นักธุรกิจ และนักบริหารกลับมา เพราะการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศอาณานิคมเดิม เช่น อินเดีย, ปากีสถาน, ลังกา, อียิปต์ และจีน เป็นต้น การอพยพเข้าประเทศนี้ก็คือข้อพึงครั้งคราวและกินเวลาไม่นาน

(ข) การอพยพเข้าจากเครือจักรภพ คนกลุ่มนี้ประกอบด้วยคนในประเทศไทยเครือจักรภพซึ่งได้งานทำในอังกฤษ หรือนามศึกษาต่อ หรือมาฝึกอาชีพ การอพยพเข้าประเทศไทยในระยะหลังมีคุณชาติที่ไม่ใช่ยุโรปเข้ามาเพิ่มขึ้นมากโดยเฉพาะจากอินเดียและอฟริกาตะวันตกซึ่งจำนวนมากเป็นนักศึกษาที่มาเรียนด้วยทุนรัฐบาลและส่วนหนึ่งเป็นแรงงานกึ่งฟื้นฟื้นหรือไร้ฝีมือ

(ค) การอพยพเข้าจากสาธารณรัฐไอร์แลนด์ การเข้ามาของกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นแบบกึ่งการโดยเฉลี่ยประมาณ 25,000 คน(ไม่รวมผู้อพยพตามฤดูกาล) โดยเข้ามาทำอาชีพรับใช้และเป็นแรงงานกึ่งฟื้นฟื้นและไร้ฝีมือในอุตสาหกรรมต่าง ๆ

(ง) ผู้อพยพต่างด้าว คนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มาจากทวีปยุโรปซึ่งตอนหลังสหภาพโลกครั้งที่ 2 ในมี ฯ นั้นได้เคยมีโครงการขยายโครงการของรัฐบาลอังกฤษเกี่ยวกับการหาคนอิตาเลี่ยนทำงานในเหมืองและอุตสาหกรรมสำคัญอื่น ๆ แต่ก็ถูกคัดค้านโดยสภาพแรงงานเป็นผลให้นับแต่ปี 1951 เป็นต้นไป การจัดหาแรงงานต่างชาติจึงทำโดยเอกชนเท่านั้นแรงงานที่ได้รับอนุญาตจะได้ใบอนุญาตทำงานซึ่งต้องต่ออายุทุกปีโดยนายจ้างจะต้องแสดงให้เห็นว่า งานว่างนั้นไม่อาจมีคนที่อยู่ในอังกฤษทำได้ การอพยพในอนุญาตนี้จะเป็นรากว ๓ หมื่นใบต่อปีโดยเฉลี่ย

โดยสรุปแล้วการอพยพเข้ามานี้ทั้งผลดีและผลเสียต่ออังกฤษกล่าวคือผู้อพยพเข้าได้ช่วยเติมส่วนของกำลังคนที่อังกฤษขาดแคลน โดยไปชดเชยการที่บุคคลที่มีคุณภาพสูงชาวอังกฤษอพยพออกรับใช้ การที่มีเพทบีอังกฤษอพยพออกรับใช้สหราชอาณาจักร เป็นอันมากนั้น ได้รับการชดเชยจากการอพยพเข้าของเพทบีจากอินเดียและปากีสถาน นอกจากเพทบีแล้วอังกฤษก็ยังต้องพึ่งพาแรงงานจากต่างประเทศ (ส่วนใหญ่จากไอร์แลนด์และประเทศไทยเครือจักรภพ) เป็นอันมาก

ส่วนผลเสียจากการอพยพเข้าก็คือ กระแสการอพยพเข้าของคนผิวสีสู่อังกฤษได้ก่อให้เกิดปัญหาสังคมซึ่งอาจถลายเป็นเรื่องทางการเมืองที่สำคัญต่อมาได้ เป็นเหตุให้ตั้งแต่ปี 1962 อังกฤษซึ่งเคยยอมให้ประชากรจากประเทศไทยเครือจักรภพเข้ามาโดยเสรีต้องเปลี่ยนนโยบาย เพราะ ในระยะหลังผู้อพยพจากเครือจักรภพส่วนใหญ่เป็นจากเครือจักรภพใหม่ ซึ่งเป็นคนผิวสี และวัฒนธรรมแตกต่างไปจากอังกฤษโดยสิ้นเชิง การจำกัดน้ำหน้าโดยการที่ผู้เข้ามาทำงานจากประเทศไทยเครือจักรภพจะต้องขอ

ในอนุญาตทำงานจากกระทรวงแรงงาน ในอนุญาตนี้ออกให้ไม่เกิน 85,000 ใบต่อปี และส่วนใหญ่ออกให้ผู้มีความรู้ความสามารถสามารถสูงหรือมีความชำนาญเฉพาะเป็นพิเศษ เช่น แพทย์, พยาบาล, วิศวกรและนักวิทยาศาสตร์ ถ้าเป็นแรงงานธรรมดاجะต้องเป็นการขอจากนายจ้างในอังกฤษซึ่งมีงานที่ไม่มีคนในอังกฤษทำได้อยู่ และต้องมีคุณค่าสูงต่อเศรษฐกิจและสังคมของอังกฤษด้วยข้อกำหนดเช่นนี้ทำให้อังกฤษได้รับผู้อพยพประเภทคุณภาพสูงเป็นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นผลดี

อย่างไรก็ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการอพยพเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่ใช้กับผู้มาจากเครื่องจักรภาพใหม่เท่านั้น เมื่องจากวิธีการบริหารทำให้ผู้มาจากเครื่องจักรภาพเก่าไม่จำเป็นต้องใช้ใบอนุญาตทำงานในอังกฤษ เพราะส่วนใหญ่จะเข้ามาในฐานะ “ผู้มาเยือนระยะยาว” และทำงานในฐานะ “ผู้ทำงานในวันหยุดพักผ่อน” ผู้มาจากเครื่องจักรภาพเก่าในลักษณะนี้มักเป็นกำลังคนคุณภาพสูง

5.2 เนเธอร์แลนด์

ในทางประวัติศาสตร์นั้นกล่าวไว้ว่าในช่วง 1805–1940 นั้น โดยส่วนรวมการอพยพออกรถูกหักล้างไปโดยการอพยพเข้าเก็บภาษีเพื่อจัดการ จนในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้นลดลงของการอพยพต่อประชากรรวมของเนเธอร์แลนด์เก็บภาษีเป็นศูนย์ ในช่วงดังกล่าวไม่มีข้อมูลถึงจุดหมายของการอพยพออกรแต่ก็กล่าวไว้ว่าถ้าไม่รวมอาฒานิคุมโภัณฑ์เดือนของเนเธอร์แลนด์ เช่นอินโดนีเซีย แล้ว ส่วนใหญ่ของการอพยพออกรนั้นไปสู่ประเทศในยุโรป ในปี 1930 ปรากฏว่าผู้ที่เกิดในเนเธอร์แลนด์นั้นมีอยู่ในอเมริกาเหนือและใต้ อัฟริกาใต้ และออสเตรเลียรวม 160,000 คน และในประเทศต่าง ๆ ของทวีปยุโรปรวม 178,000 คน สำหรับอาฒานิคุมนั้นเนเธอร์แลนด์มีการอพยพออกรไปสู่อาฒานิคุมจำนวนมาก เมื่อเทียบกับชาติอื่น เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส หรือเยอรมัน

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 การอพยพไปสู่ประเทศ荷蘭โดยเฉพาะที่ปอมเบรากาหนีอ ได้มีความสำคัญอย่างมากสำหรับต่อเนเธอร์แลนด์ ปรากฏว่าจำนวนผู้อพยพอกรรวมและสูงขึ้น (หักการอพยพเข้าแล้ว) หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีมากกว่าช่วงใด ๆ ตั้งแต่ปี 1865 เป็นต้นมา และถึงจุดสูงสุดในปี 1952 โดยที่หลังจากนั้นการอพยพออกรแม้จะลดลงก็ยังคงอยู่ในระดับสูงต่อไปอีกเป็นเวลานาน การอพยพออกรอย่างมากนี้ถ้าดูเผิน ๆ แล้วอาจเข้าใจว่าเป็นเพียงความหันหน้าแน่นของประชากร และอัตราการเกิดที่สูงในเนเธอร์แลนด์ซึ่งมีทรัพยากรจำกัด แต่ถ้าดูให้ลึกซึ้งแล้วไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น เมื่อจากภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 กำลังแรงงานที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในช่วงนี้เป็นผู้ที่เกิดในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ทั่วโลก 1930 ซึ่งอัตราเกิดต่ำมากทำให้อุปทานของแรงงานหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ไม่ได้มีลักษณะเดื่อย่างใด นอกจานั้นในช่วงนี้ก็ปรากฏว่าอุปสงค์แรงงานในเนเธอร์แลนด์สูงกว่าที่เคยเป็นมาหลาย 10 ปีก่อนหน้านั้นด้วย จนถึงกับมีการขาดแคลนแรงงานในปี 1955 ดังนั้นสาเหตุของการอพยพออกรอย่างมาก หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงเป็นสาเหตุอัน

รัฐบาลเนเธอร์แลนด์หลังสหกรณ์โลกครั้งที่ 2 ได้เข้ามามีบทบาทมากในการอพยพออกในตอนแรกทั้งนี้ เพราะมีความเชื่อใจว่าการอพยพออกเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากคาดว่าการสุดสัตห์ความสัมพันธ์กับอาณาจักรอินโดนีเซียจะมีผลร้ายแรงต่อเศรษฐกิจเนเธอร์แลนด์ โดยผลทางตรงที่สำคัญก็คือการอพยพเข้าสู่ธุรกิจอย่างมากจากอินโดนีเซียของคนเนเธอร์แลนด์ที่ต้องกลับประเทศซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาการว่างงาน นอกจากนั้นรัฐบาลเนเธอร์แลนด์ยังมีความวิตกกังวลถึงการที่ประเทศมีการขาดแคลนทุนด้วย โดยคำนวณกอกมาว่าการอพยพออกของแต่ละคนย่อมหมายถึงการประหยัดการลงทุนที่สำคัญไปได้ และอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้รัฐบาลเนเธอร์แลนด์สนับสนุนการส่งคนออกนอกประเทศก็คือ มีการแสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจของเนเธอร์แลนด์นั้นพึ่งอย่างมากต่อการค้าระหว่างประเทศ และไม่ใช่การค้าระหว่างประเทศของเนเธอร์แลนด์ก็จะถึงขีดจำกัดไม่อาจขยายตัวได้อีกต่อไป ดังนั้นทางที่จะแก้ปัญหาเศรษฐกิจในอนาคตได้ก็คือต้องมีการอพยพออก อย่างไรก็ตามปรากฏว่าในความเป็นจริงนั้นผลจากการสูญเสียอินโดนีเซียไปได้ร้ายแรงอย่างที่คาด นอกจากนั้นการขาดแคลนทุนก็เป็นเพียงปรากฏการณ์ชั่วคราวหลังสหกรณ์โลกครั้งที่ 2 เท่านั้น และจากผลของการศึกษาวิจัยก็พบว่า การค้าระหว่างประเทศของเนเธอร์แลนด์ยังไม่ถึงภาวะที่ทำให้จำเป็นต้องมีการอพยพออกในส่วนของอุตสาหกรรมเนเธอร์แลนด์เอง การอพยพออกหลังสหกรณ์โลกครั้งที่ 2 นั้นอาจเป็นเพราะปัจจัยทางสังคมจิตวิทยาหลายประการ ซึ่งได้แก่

- (ก) หลังสหกรณ์โลกครั้งที่ 2 ได้มีความรู้สึกกันทั่วไปในเนเธอร์แลนด์ว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะสร้างสังคมปกติขึ้นได้อีกจากผลของสหกรณ์ที่ทำลายอย่างหนัก
- (ข) ความรู้สึกหมดห่วงยิ่งมีมากขึ้นอีก จากการที่ต้องสูญเสียอินโดนีเซียซึ่งเป็นดินแดนที่เคยมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตเศรษฐกิจและสังคมของเนเธอร์แลนด์
- (ค) ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างหนักก่อนสหกรณ์โลกครั้งที่ 2 และตามมาด้วยการถูกครอบครองโดยเยอรมัน ทำให้เกิดความรู้สึกถูกกดดันมาก หลังสหกรณ์จึงมีคนไม่น้อยต้องการขับข้ายกอภิไป
- (ง) สำหรับผู้ยากจนและอดอยากในเนเธอร์แลนด์ ความมั่งคั่งในประเทศพื้นที่เดนนั้นเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจมาก
- (จ) ความกลัวสหกรณ์และกลัวการเข้าบีดครอบครองของรัสเซียทำให้มีผู้ต้องการอพยพออก

⁵ Ibid., p. 102

(ฉ) ความสัมพันธ์อันดีกับทหารคนาดาที่เข้ามาปลดปล่อยเนเธอร์แลนด์จากนาซีเยอรมัน และการคงอยู่ของทหารเหล่านี้ระบะหนึ่งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้เกิดความผูกพันโดยเฉพาะคนที่เดิมงานกับทหารคนาดาเมื่อทบากมากในการทำให้เกิดการอพยพออก

(ช) อัตราการเกิดที่สูงหลังส่งครรภ์โดยครั้งที่ 2 ทำให้เกิดความเชื่อทั่วไปว่าแนวเชอร์แลนด์มีประชากรมากเกินไป

ไม่ต้องสงสัยว่า ปัจจัยดังกล่าววนี้ย่อมมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อการอพยพออกหลังสังคกรมา โลกครั้งที่ 2 แต่ในไม่ช้าปัจจัยทางสังคมจิตวิทยาที่กระตุ้นการอพยพนี้ก็ค่อยๆ หนบดไป เพราะเป็นที่ประagyัดแล้วว่า เนเชอร์แลนด์สามารถมั่งคั่งให้หลังสังคกรามแม้แต่เมื่อปราชาจากอินโดนีเซียความกลัวสังคกรามโดยทั่วไปก็น้อยลงและความรู้สึกถูกกดขี่ก็หนบดไป ดังนั้นจึงคุ้มเหตุผลที่จะคาดว่า การอพยพไปสู่ดินแดนโพ้นทะเลจะขยายต่ออย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ตามปรากฏว่าการอพยพยังคงมีอยู่ต่อไปแม้แต่ในปี 1954 ซึ่งมีการขาดแคลนแรงงานอย่างมาก การอพยพไปสู่โป๊พันทะเล็กยังคงอยู่ในระดับสูง เหตุผลทั่วไปของการอพยพดังกล่าวที่น่าจะเป็นเพราะว่าการขาดโอกาสทางเศรษฐกิจภายในประเทศนั้นเอง เพราะสำหรับคนหนุ่มสาวที่กระตือรือร้น สภาพในเนเธอร์แลนด์ซึ่งอัตราการเกิดและความหนาแน่นของประชากรสูง ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการได้บ้านได้ท้องสังคมของเขานอกจากนั้นในเนเธอร์แลนด์โอกาสที่เร่งงานเกษตรจะสามารถเป็นจ้าของกิจการฟาร์มของได้นั้นเกือบไม่มีเลย เพราะที่ดินหายากและการเพาะปลูกที่เป็นเจ้าของที่ดินก็มีมาก ในขณะที่ในประเทศไทยเด่น ความต้องการและอสตรีเหล่านี้ที่ดินยังมีมากมาบ แต่ช่างตลาดจนแรงงานผู้มีอาชญากรรมนั้น โอกาสที่จะตั้งธุรกิจของตนเองในความต้องการและอสตรีเหล่านี้นั้นดีกว่าในเนเธอร์แลนด์มาก ดังนั้นแม้ว่างานที่เสนอให้ทำในเนเธอร์แลนด์จะมีจำนวนเพียงพอเท่านั้น ก็มีคนอพยพออกได้ เพราะพิจารณาจากโอกาสทางเศรษฐกิจ จนเมื่อประเทศไทยเริ่มถึงจุดอิ่มตัวในการรับผู้อพยพเข้าและโอกาสในประเทศไทยเหล่านั้นน้อยลง การอพยพออกจากเนเธอร์แลนด์จึงลดลงมาก

ในส่วนของการอพยพเข้ามานั้น การอพยพเข้าเนเธอร์แลนด์มีน้อยมาก โดยเฉพาะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจากการจำกัดความคุณ แม้กระทั่งกำลังคนที่มีคุณภาพสูงก็ยังมีเข้าประเทศได้น้อยมาก เนื่องจากโดยทั่วไปกำลังคนมีความสมดุลย์กับความต้องการอยู่ จึงไม่ยินดีต้อนรับกำลังคนระดับสูงชาวต่างชาตินัก ยกเว้นในอาชีพแพทย์และผู้ประกอบวิชาชีพแนวๆเดียวกัน

ในการจะเข้ามายังกับอาชีพในเนเธอร์แลนด์ คนต่างด้าวจะต้องมีใบอนุญาตทำงานและใบอนุญาตให้พำนักอาศัยก่อน ยกเว้นผู้มาจาก Surinam และ Antilles เพราะถือว่าเป็นสัญชาติเนเธอร์แลนด์โดยกำเนิด สำหรับบุคคลจากประเทศเดียวกันอื่น ๆ โดยทั่วไปนั้น ในอนุญาตั้ง 2

ประเภทไม่อาจได้มาโดยง่าย ก็ล้วนคือ ถ้าหากมีตำแหน่งงานว่าง ซึ่งไม่อาจมีคนเน้นเชอร์แลนด์ ทำได้ประกอบยุ่ง ก็จะมีการพยายามหาคนต่างประเทศที่อยู่ในเน้นเชอร์แลนด์อยู่แล้วเข้ามาก่อน และถ้ายังหาไม่ได้อีก ก็จะหานจากชุมชนเศรษฐกิจแห่งยูโรป และต่อเมื่อคนจากเหล่าข้างต้นมีไม่เพียงพอ จึงจะมีการออกใบอนุญาตทำงานให้แก่ชาวต่างชาติส่วนอื่น นอกจานั้นนี้ ของการขาดแคลนที่อยู่อาศัย การออกใบอนุญาตให้พำนักอาศัยก็ออกให้โดยยกเว้นกัน

โดยทั่วไปการอพยพเข้าเน้นเชอร์แลนด์จะเป็นลักษณะหมุนเวียน คือ การเข้ามาศึกษาหรือฝึกงานระยะยาว เเล้วเดินทางออกไปสู่ประเทศบ้านเกิดหรือประเทศที่ 3 นอกจานั้นก็เป็นการเข้ามาอย่างค่อนข้างถาวรของบุคลากรทางด้านการแพทย์

สำหรับนักศึกษานั้น เนื่องจากภาษาตัวซึ่งใช้ในเน้นเชอร์แลนด์ไม่ใช่ภาษาที่แพร่หลายโอกาสที่นักศึกษาต่างชาติจะเข้ามาศึกษาต่อในเน้นเชอร์แลนด์จึงมีน้อย อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี 1950 เป็นต้นมา ได้มีการตั้งสถาบันระหว่างประเทศขึ้นด้วยการอุดหนุนจากองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ โดยทำการสอนเป็นภาษาอังกฤษสำหรับคนต่างชาติโดยเฉพาะ แท้ก็ปรากฏว่าอัตราการไม่กลับประเทศบ้านเกิดของนักศึกษาต่างประเทศผู้มาศึกษาในสถาบันดังกล่าวมีน้อยมาก เนื่องจาก

- (ก) ระยะเวลาที่ศึกษาต่อค่อนข้างสั้น
- (ข) ผู้มาศึกษาสูงกว่าในระดับปริญญาตรีมักเป็นผู้ทำงานอยู่แล้ว และมีตำแหน่งหน้าที่และครอบครัวรออยู่

(ก) หลักสูตรมุ่งศึกษาปัญหาของประเทศกำลังพัฒนาและให้โอกาสน้อยมากสำหรับการทำงานในเน้นเชอร์แลนด์

(ง) ผู้เข้ามาศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนทุน มีความผูกพันต้องกลับประเทศหลังจากการศึกษาแล้ว

ส่วนบุคคลการด้านการแพทย์นั้น ส่วนมากผู้อพยพเข้าเป็นคนจาก Swinam ซึ่งเกือบทั้งหมด ทำการศึกษาแพทย์จากเน้นเชอร์แลนด์นั่นเอง นอกจานั้นในช่วงหลังสุดในครั้งที่ 2 ใหม่ ๆ ก็มีคนจำนวนมากโอนโอนโดยนิสัย ซึ่งสำเร็จการศึกษาด้านการแพทย์และอพยพสู่เน้นเชอร์แลนด์ เพราะถูกกีดกัน ด้านเชื้อชาติในอินโดนีเซียไม่น้อยด้วยและนับแต่ปี 1962 เป็นต้นมา เนื่องไปในการรับแพทย์ที่ฝึกมาจากต่างประเทศเข้ามานั้นก็ได้ถูกผ่อนคลายลง เป็นผลให้จำนวนผู้ขอใบอนุญาตมีมากขึ้น โดยส่วนมากมาจากยูโรปตะวันตกโดยเฉพาะเยอรมัน นอกจานั้นก็มาจากยูโรปตะวันออกและคนจีนในอินโดนีเซีย ซึ่งถ้าไม่นับกลุ่มสุดท้ายนี้แล้ว จำนวนของใบอนุญาตแบบไม่เงื่อนไขที่ออกให้ผู้อพยพจากประเทศกำลังพัฒนานั้นก็น้อยลง

นอกจากเพทย์แล้วเนเธอร์แลนด์มีความต้องการพยาบาลเป็นอันมากด้วย โดยส่วนใหญ่มาจาก Surinam และ Antilles และบางครั้งก็มีการพยาบาลคัดเลือกพยาบาลจากต่างประเทศเข้ามาโดยทำสัญญา 3 ปี เช่น ในปี 1964 มีการนำพยาบาลเข้ามาจากฟิลิปปินส์ตัววิธีนี้ และเมื่อสัญญาสิ้นสุดลงพยาบาลส่วนมากได้อพยพต่อไปยังสาธารณูรุปฯ อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าการอยพยาบาลของพยาบาลจากประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ นอกจากเหนือจากที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้นมีอยู่มาก

5.3 ฝรั่งเศส

การเคลื่อนย้ายแรงงานของฝรั่งเศสนั้นก็คล้ายกับชาติยุโรปอื่นที่มีอาณานิคม คือ ในช่วงที่กำลังแสวงหาอาณานิคมโพ้นทะเลเน้นกิจกรรมทางการค้าและอาชญากรรมไปสู่อาณานิคมกันมาก ทั้งในรูปของพ่อค้าผู้ประกอบการเกยตรขนาดใหญ่ และผู้ทำเหมืองแร่เพื่อแสวงหาความมั่งคั่งจากอาณานิคมแต่ครั้นเมื่อสิ้นสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้ว อาณานิคมต่าง ๆ ก็ค่อย ๆ เป็นอิสระทำให้กระแสการอพยพออกสู่โพ้นทะเลเน้นเหลือน้อยมากจนไม่มีความสำคัญใด ๆ

ในส่วนของการอพยพเข้าฝรั่งเศสนั้นนิแรงงานจากยุโรปได้เช่นจากเศปญ, ปอร์ตุเกส, อิตาลีเข้ามาเป็นส่วนใหญ่โดยมีจำนวนมากที่เข้ามาเป็นแรงงานการเกษตรคนฝรั่งเศสที่อพยพเข้าสู่เมือง นอกจานนั้นก็มีแรงงานจากอดีตอาณานิคมด้วย ในปลายปี 1967 ปรากฏว่ามีชาวต่างประเทศพำนักอยู่ในฝรั่งเศส 3 ล้านคน โดยครึ่งหนึ่งมาจากเศปญ, อิตาลี และปอร์ตุเกส และอีกราว 1/4 มาจากอดีตอาณานิคม เช่น อัลจีเรีย, นอร์อคโอลี, ตูนิเซีย, มาลาเซีย, ลาว, เขมร, เวียดนามชีเรีย และเลบานอน เป็นต้น ส่วนใหญ่ของผู้อพยพเหล่านี้อพยพเข้ามาในช่วงปี 1962-67 และในผู้อพยพเข้ามานี้กำลังคนระดับสูงเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก ในปี ก.ศ. 1976 นั้น พบว่ามีคนที่เกิดจากต่างประเทศอยู่ในฝรั่งเศสกว่า 4 ล้านคน (เป็นราก 8% ของประชากรรวม) ดังเห็นได้จากตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1

เชื้อชาติที่สำคัญของคนต่างชาติในฝรั่งเศส (จนถึงมกราคม 1976)

เชื้อชาติ	จำนวน (พันคน)	เปอร์เซ็นต์ของประชากรต่างชาติ
อัลจีเรีย	884.3	21.1
ปอร์ตุเกส	858.9	20.5
อิตาลี	558.2	13.3
เศปญ	531.4	12.7
นอร์อคโอลี	322.1	7.7
ตูนิเซีย	167.5	4.0
ໄบแตนด์	86.4	2.1
ยูกสลาเวีย	77.8	1.8
อื่น ๆ	709.5	16.8
รวม	4,138.1	100.0

ปัจจุบันการอพยพเข้าของชาวต่างชาติได้ถูกจำกัดอย่างเข้มงวด เพื่อไม่ให้สามารถเบ่งชั้นกับคนชาติฝรั่งเศสได้ และจะอนุญาตให้เข้าประเทศได้แต่ในสาขานักที่ฝรั่งเศษขาดแคลนกำลังคนเท่านั้น เช่น สาขาเกษตร, เมืองเรือ, ก่อสร้าง และการผลิตเหล็กกล้า โดยแรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่มาจากประเทศญี่ปุ่นเพื่อนบ้าน และจากอดีตอาณานิคมฝรั่งเศสในอัฟริกาเหนือ นอกจากนั้นก็เป็นกำลังคนระดับสูงในสาขาต่าง ๆ ที่เป็นที่ต้องการในฝรั่งเศส แต่ก็มีไม่นักนัก เพราะแม้แต่เพทบีกียังมีทางทำงานได้จำกัด เนื่องจากอุบัติเหตุในฝรั่งเศสไม่จำเป็นต้องหาอุปทานมาสนองจากต่างประเทศ นอกจากนั้นปัจจัยดึงดูดทางการเมืองของฝรั่งเศสก็ไม่มีพลังมากนักต่อแรงงานต่างประเทศด้วย เพราะในประเทศญี่ปุ่นห่วงค้อน (อังกฤษ, เยอรมัน, สวิตเซอร์แลนด์) และอเมริกาเหนือนั้นให้ทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกความสะดวกเงินเดือนที่สูงกว่าในฝรั่งเศสก่อนข้างมาก

5.4 เยอรมัน

ลักษณะสำคัญของการเคลื่อนย้ายแรงงานในศตวรรษที่ 19 ของเยอรมันก็คือ การอพยพออกรายสู่พื้นที่และ เพราะเยอรมันซึ่งเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจแบบการเกษตรในช่วงก่อนการก่อตั้งอาณาจักรไรช์ (Reich) นั้นไม่อาจให้โอกาสได้เพียงพอต่อประชากรที่กำลังขยายตัวของตนเองภายใต้สภาพการเช่นนี้การอพยพออกรายสู่ประเทศญี่ปุ่นห่วงค้อนเป็นวิธีการลดความกดดันด้านประชากรและวิกฤติการณ์ทางสังคมไปได้

ในระหว่างปี 1843–1910 คนเยอรมันกว่า 5 ล้านคนได้อพยพออกรายสู่ประเทศญี่ปุ่นห่วงค้อนโดยส่วนใหญ่สู่ที่เยอรมันนี้ ทั้งนี้โดยกระแสการอพยพผันแปรขึ้นลงตามสภาพเศรษฐกิจและการเมืองทั้งในประเทศเยอรมัน และประเทศญี่ปุ่นเข้าหากฎว่าผู้อพยพชาวเยอรมันซึ่งมีความรู้ทางการเกษตรและทางด้านเทคนิคร่วมไปกับกระถางทุนจากยุโรป (ส่วนใหญ่จากอังกฤษ) ที่หลังไอลส์ญี่ปุ่นห่วงค้อนได้มีส่วนช่วยพัฒนาประเทศญี่ปุ่นเป็นอันมากโดยเฉพาะกรณีของศรีราชา ในส่วนของเยอรมันนี้แม้จะมีการสูญเสียประชากร และทุนที่ลงไว้ในการฝึกฝนประชากรเหล่านั้นแต่ก็เป็นการสูญเสียที่น้อยมากเมื่อเทียบกับผลประโยชน์ที่เยอรมันได้จากการอพยพออกรายสู่ญี่ปุ่นห่วงค้อน แต่เยอรมันย่อมไม่สามารถรับเอาประชากรที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วเข้าไว้ในเศรษฐกิจได้ทันและบ่อมไม่อาจพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วได้ในปลายศตวรรษที่ 19

ในศตวรรษที่ 19 นี้การอพยพระหว่างประเทศญี่ปุ่นห่วงค้อนมี ผลต่อเยอรมันน้อยมาก เพราะในช่วงปี 1843–1910 มีการอพยพไปประเทศอื่น ๆ ในยุโรปเพียง 2–3 พันคนเท่านั้นและลักษณะเป็นการแตกเปลี่ยนกำลังคนช่วงเวลาที่ประเทศญี่ปุ่นห่วงค้อนบ้านซึ่งเข้ามาระบุนพอด้วยกัน ในเยอรมันในปลายศตวรรษที่ 19 การอพยพประเทศญี่ปุ่นห่วงคันมีความสำคัญขึ้นเมื่อมีการพัฒนาอุตสาหกรรมในเยอรมัน

ทำให้แรงงานจากชนบทเข้าสู่เมือง เป็นผลให้มีแรงงานแคมป์และแรงงานอุตสาหกรรมหลังไฟลเข้ามานายอยรัตน์ โดยส่วนใหญ่เป็นการอพยพตามถูกกฎหมาย

การอพยพโดยเส้นสุดลงเมื่อก่อสังคրามโลกครั้งที่ 1 หลังจากนั้นการอพยพได้ขึ้นกับการเมืองอย่างมาก ในช่วง 1910–25 มีผู้อพยพเข้าสู่เยอรมันเป็นอันมาก โดยส่วนใหญ่เป็นคนเยอรมันที่ถูกขับไล่จากดินแดนและอาณาจักรที่สูญเสียไปหลังสังคราม ส่วนการอพยพอ่อนนั้นก็มีได้อย่างมาก เพราะมีการจำกัดการอพยพเข้าในประเทศโปแลนด์ นอกจากร้านอัตรารัฐของประชากรตามธรรมชาติ ในเยอรมันเองก็จะกังวลลงด้วย ปรากฏว่าโควต้าผู้อพยพคาดประมาณที่สหราชอาณาจักรที่นั้นในช่วงหลังสังครามโลกครั้งที่ 1 ก่อนสังครามโลกครั้งที่ 2 ไม่เคยมีอพยพไปเต็มโควต้าเลย^๖ นอกจากนั้นคนเยอรมันจำนวนมากจากโปแลนด์เล็กๆ ได้อพยพกลับมาในช่วงเริ่มต้นของศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ทั่วราชอาณาจักรในปี 1930 ด้วย

หลังจากเยอรมันพ่ายแพ้ในสังครามโลกครั้งที่ 2 ได้มีการผลักดันคนเยอรมันออกจากเขตยุโรปตะวันออกและมีผู้ลี้ภัยจากเขตยีดรอฟของโซเวียตเข้ามายังเยอรมันเป็นอันมาก ในจำนวนนี้เป็นคนต่างด้าวที่ถูกขับไล่ราว 4 ล้านคน และเป็นคนเยอรมันถึง 6.8 ล้านคน การอพยพเข้าของคนเหล่านี้ มีผลต่อโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมในเยอรมันตะวันตกเป็นอันมาก ความยุ่งยากทางเศรษฐกิจและการเมืองหลังสังครามโลกทำให้เกิดความโน้มเอียงอย่างมากที่จะทำให้คนเหล่านี้อพยพออกรอไปแต่เนื่องจากมหาอำนาจผู้เข้ามายึดครองเยอรมันขณะนั้นไม่ยินยอม และไม่มีประเทศที่ยินดีรับผู้อพยพ เยอรมัน ดังนั้นระหว่างปี 1945–48 จึงมีคนเยอรมันเพียง 3 หมื่นคนเท่านั้นที่สามารถผ่านสิ่งกีดขวางอพยพไปด้วยฐานะในโปแลนด์ได้ ต่อเมื่อหลังจากปี 1948 ไปแล้ว หัวใจคิดของคนในประเทศอีกส่วนหนึ่งคือคนเยอรมันจึงเปลี่ยนไป และการพัฒนาในประเทศเหล่านั้นทำให้มีความสนใจที่จะรับผู้อพยพเยอรมัน อย่างไรก็ตามในขณะเดียวกันสถานการณ์ในเยอรมันตะวันตกก็ได้ปรับปรุงขึ้นมาแล้ว ทำให้จำนวนคนที่ประณีตจะอพยพออกรดลงปรากฏว่าในช่วงทศวรรษ 1950 นั้นมีคนราว 6 หมื่นคนอพยพออกรในแต่ละปี โดยกว่า 50% ไปสู่สหราชอาณาจักร รองลงมาเป็น קנนาดา และออสเตรเลีย ส่วนการอพยพสู่ประเทศไทยปี 1950 นั้นมีอย่างมากและเป็นแบบชั่วคราว

ส่วนการอพยพเข้ายังเยอรมันตะวันตกในช่วงสังครามโลกครั้งที่ 2 สืบสุดลงใหม่ จนถึงก่อให้เกิดปัญหามากเพราะผู้เข้ามามีใช้โดยสมัครใจและไม่ได้คัดเลือก อีกทั้งจำนวนคนมากเกินกว่าความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจในเยอรมันขณะนั้นจะรับไหว้ได้ เพราะทุนที่เหลืออยู่จะน้อยไม่พอแม้แต่จะสร้างงานให้พอสำหรับประชากรในห้องถังได้ ยิ่งกว่านั้นผู้อพยพส่วนมากก็ไม่มีคุณสมบัติสำหรับงาน

^๖Ibid., p. 200

อุดสาหกรรม เพราะเป็นเพียงเกณฑ์การหรือนักธุรกิจขนาดเล็กด้วย อย่างไรก็ตามผู้อพยพเหล่านี้ก็นับว่ามีส่วนอยู่บ้างในการเร่งรัดพัฒนาของเยอรมันตะวันตก เนื่องจากความทุกข์ยากในหมู่ผู้อพยพเข้ามา อาจทำให้เกิดแรงผลักดันเพื่อความสำเร็จอันเป็นสิ่งกระตุ้นต่อเศรษฐกิจเยอรมันโดยส่วนรวม นอกจากนั้นผู้อพยพเข้ามายังคนที่อาจนำอุดสาหกรรมและวิธีการผลิตใหม่ ๆ เข้ามายังส่วนรวมให้เกิดความรุ่งสืบเนื่องขึ้นซึ่งเป็นผลดีต่อประสิทธิภาพการผลิตด้วย

5.5 อิตาลี

อิตาลีเป็นประเทศหนึ่งในยุโรปที่มีการอพยพออกอย่างสำคัญ โดยนับตั้งแต่มีข้อมูลเกี่ยวกับการอพยพในปี 1876 จนถึงปี 1900 นั้น การอพยพออกเป็นโดยเอกสารและกรอบครัวโดยเสรีไม่มีการวางแผน เมื่อมีการสนับสนุนโดยบริษัทเดินเรือ และตัวแทนคัดเลือกเอกสารอยู่บ้านก็ตามครั้นถึงปี 1901 อิตาลีได้ตั้งหน่วยงานขึ้นโดยมีนโยบายจ่ายอุดหนุนและช่วยเหลือผู้อพยพออก และหลังสัมภาระโลกครั้งที่ 1 ก็ได้พยายามส่งเสริมการอพยพออกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในช่วงปี 1921–24 สมาร์ตูร์ ได้ออกกฎหมายจำกัดการอพยพเข้ามาก่อนแล้วก็ทำการจะงั้นในการอพยพออกของอิตาลีอยู่บ้าน และในปี 1927 ได้มีการยุบเลิกหน่วยงานส่งผู้อพยพออกโดยรัฐได้มุ่งปกป้องชุมชนที่เดินทางไปอยู่ต่างประเทศเรียบร้อยแล้วแทนเพื่อให้ความผูกพันกับประเทศบ้านเกิดมีมากขึ้น

ภายหลังสัมภาระโลกครั้งที่ 2 การเคลื่อนไหวสำคัญครั้งแรก เป็นการอพยพภายในทวีปทั้งนี้ เพราะในอิตาลีนั้นกิจกรรมการผลิตยากรที่จะฟื้นฟูได้ ในขณะที่ประเทศยุโรปอื่น ๆ ที่กำลังฟื้นฟูรุนแรงอยู่สังกัดต่อแรงงานซึ่งไม่อาจมีอุปทานสนองได้เพียงพอจากภายในประเทศ อย่างไรก็ตามเมื่อจาก การขาดแคลนที่อยู่อาศัยและอาหาร ตลอดจนการที่นิโຍบายของสภาพภูมิประเทศในประเทศยุโรป ทั่วไปทำให้ประเทศเหล่านี้ไม่อาจเปิดประตุรับการอพยพเข้าโดยไม่จำกัดได้ และได้ใช้นโยบายคัดเลือกอย่างเข้มงวดซึ่งจะรับเข้าประเทศเฉพาะแรงงานที่จำเป็นเพื่อให้การพัฒนาการกิจกรรมการผลิตเป็นไปโดยราบรื่นเท่านั้น ในด้านนี้เพื่อส่งเสริมการอพยพออกให้มีมากอิตาลีจึงได้ตั้งหน่วยงานขึ้นจัดเตรียมกระบวนการคัดเลือกเพื่อให้การอพยพออกเป็นไปตามความต้องการในต่างประเทศ

การอพยพในทวีปยุโรปหลังสัมภาระโลกนี้มีมากจนถึงปี 1948 จึงลดลงโดยส่วนใหญ่เป็นการอพยพไปต่างประเทศเนื่องจากประเทศที่รับเข้านั้นส่งเสริมให้มีการนำอากรอบครัวมาอยู่ด้วย เช่นในฝรั่งเศส และเบลเยียมเป็นต้น ในฝรั่งเศสนั้นมีผู้อพยพไปประมาณ 2 แสน 3 หมื่นคนในระหว่างระยะปี 1946–54 โดยกลุ่มใหญ่ที่สุดเป็นแรงงานเกษตร, การก่อสร้าง, เทมี่องแร่, และวิศวกรรม ส่วนผู้อพยพออก 117,000 คนส่วนเบลเยียมนั้นก็อบทั้งหมดทำงานในเหมืองถ่านหินประเทศอื่น ๆ ที่แรงงานอิตาลีอพยพไปก็มีอังกฤษราว 38,000 คน ในรูปแรงงานไร่ฟื้นฟู และแรงงานฟื้นฟูใน

อุตสาหกรรมต่าง ๆ กับมีการอพยพของแรงงานก่อสร้าง, เกษตรและอุตสาหกรรมโรงงานไปสู่สวิตเซอร์แลนด์

การอพยพสู่โป๊นทะเลริมฟินฟู้ดครั้งในปี 1947 และถึงชุดสูงสุดในปี 1949 โดยหลังจากปีนั้นจำนวนผู้อพยพสู่อาร์เจนตินาซึ่งในช่วง 1947-49 เป็นกว่าครึ่งของผู้อพยพอกริมคลองโดยส่วนหนึ่งเป็นเพราะมีจีดความสามารถของลดินโนเมริกาที่จะรับผู้เข้าตั้งถิ่นฐานใหม่นั้นลดลงและ เพราะความเสื่อมโทรมลงของภาวะเศรษฐกิจในประเทศเหล่านั้นด้วย ภายหลังปี 1949 การอพยพไปสู่ประเทศอื่นนอกจากอาร์เจนตินาได้เริ่มสำคัญขึ้น คือสู่เวเนซุเอลา, ออสเตรเลีย, -canada และบรasil ซึ่งรวมเป็นกว่าครึ่งของผู้อพยพอิตาลีสู่โป๊นทะเล การอพยพนี้ต่างกับการอพยพภายในทวีป เพราะเกือบไม่มีการวางแผนโดยหน่วยงานของรัฐเลย ยกเว้นที่คัดเลือกสู่อาร์เจนตินา และ巴西ลิตตานา ข้อตกลงซึ่งสืบต่อในปี 1948 และ 1950 ตามลำดับ นอกจากนั้นก็มีความข้อตกลงกับออสเตรเลีย ซึ่งมีเพียง 6 พันกว่าคนเท่านั้นที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกคล้ายกับที่ทำตามข้อตกลงกับประเทศญี่ปุ่น สำหรับผู้อพยพด้วยตนเองนั้นส่วนใหญ่ได้รับการเชื้อเชิญจากญาติหรือมิตรซึ่งได้ประเมินอย่าง Hayward ถึงโอกาสในอนาคตของตลาดแรงงานในต่างประเทศมาให้ทราบก่อน และเป็นผลให้การอพยพประเทกนีประสบความล้มเหลวน้อยกว่ากรณีที่มีการจัดการโดยรัฐบาล

สิ่งที่น่าสังเกตคือผู้อพยพจำนวนมากนั้นไปจากอาชีพที่ขาดแคลนแรงงานอยู่ในอิตาลีซึ่งที่เห็นได้ชัดคือสาขาวิชาการก่อสร้าง และมีผู้อพยพไปแนวในประเทศที่ค้าจ้างเฉลี่ยไม่สูงไปกว่าอิตาลี เช่น ฝรั่งเศส แต่โอกาสในการทำงานสมำเสมอกว่า ตัวอย่าง เช่นแรงงานก่อสร้างมีโอกาสทำงานได้แม้แต่ในฤดูหนาว

สำหรับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดการอพยพอกริมฟินจาก การศึกษาวิจัย⁷ ได้พบว่ารายได้ส่วนบุคคลกับอัตราการอพยพอกริมฟินอย่างเดียวของอิตาลีมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกันกล่าวคือ ในเขตที่ล้าหลังทางเศรษฐกิจจะเป็นเขตที่มีการอพยพอกริมฟินมากที่สุดโดยเฉพาะสู่ประเทศไทย และเนื่องจากในเขตที่มีการอพยพอกริมฟินมีทรัพยากรจำกัด และประชากรส่วนมากทำการเกษตร การเพิ่มในอัตราความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจจะทำได้ยากถ้าไม่มีการโอนประชากรไปสู่เขตอื่น ดังนั้นการอพยพอกริมฟินส่วนช่วยอย่างแน่นอน ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยทั่วไปยกเว้นบางเขตที่การอพยพอกริมฟินนำไปทำให้สาขาสำคัญของเศรษฐกิจชั่งกหหรือมีประชากรน้อยเกินไป

⁷ Ibid., p. 94

5.6 กลุ่มประเทคโนโลยีรุ่นปัจจุบันอุปถัมภ์ให้อธิบดีพลของโซเวียตคือ บลากาเรีย เช็กโก-สโลวاكี, อังกฤษ, โปแลนด์ และโรมาเนีย นั้น ในระยะ 30 ปีแรกของศตวรรษที่ 20 ประเทศเหล่านี้ เป็นแหล่งประมาณ 1/4 ของการอพยพจากยุโรปไปสู่เพ้นท์แลนด์ และเป็นกว่าครึ่งของการอพยพในทวีปยุโรปเดียวที่มาจากอุปถัมภ์นี้จากการปักครองทางการเมืองตามลักษณะนิสัยทำให้การอพยพออกฤทธิ์ห้ามหรืออุกอาจกดดันมาก

สาเหตุที่ประเทคโนโลยีรุ่นปัจจุบันอุปถัมภ์ก่อนสองครั้งที่ 2 มีการอพยพออกมานั้นเป็น เพราะในขณะที่ประชากรยุโรปตะวันตกกำลังคงตัวหรือไม่ก็ลดลงนั้นปรากฏว่าประชากรยุโรปตะวันออกกำลังเพิ่มอย่างรวดเร็วในอัตราสูงกว่ายุโรปตะวันตกประมาณ 3 เท่า⁸ และการเพิ่มนี้เร็วกว่าอัตราการนำทรัพยากรธรรมชาติตามใช้ประโยชน์มากกว่าก่อประชากรั่วเกินชื่นในประเทคโนโลยีรุ่นปัจจุบันอุปถัมภ์นี้ นอกจานั้นประเทคโนโลยีรุ่นปัจจุบันอุปถัมภ์ (ยกเว้นเช็กโกสโลวاكีที่ได้อุดสาหกรรมมาจากการอาณัตกรอสเตรีย อังกฤษ) ต่างก็มีลักษณะทางเศรษฐกิจและประชากรเหมือนกันคือ 4/5 ของประชากรอาศัยอยู่ในชนบทและ 2/3 ของประชากรที่ทำงานนั้นเลี้ยงชีพด้วยการเกษตร การว่างงานแบบแอบแฝงของทั้งหมดมีเกือบ 10 ล้านคน และอัตราการเกิดก็ไม่ถูกควบคุมทำให้เกิดปัญหาประชากรส่วนเกินซึ่งทางเดียวที่จะแก้ไขคือการอพยพออก

ประเทคโนโลยีรุ่นปัจจุบันอุปถัมภ์ได้ถูกนำไปใช้ในทวีปเป็นส่วนใหญ่ เต็ต่อมาในปี 1920–25 กระแสการอพยพจำนวนมากได้เป็นสู่ทวีปอเมริกา โดยมีชาว 5 ล้านคนไปสู่สหรัฐฯ ครั้นถึงช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 ได้มีการจำกัดการอพยพเข้าโดยสหราชอาณาจักร ทำให้การอพยพจากยุโรปตะวันออกลดลงกว่าร้อยละก่อน และฝรั่งเศสได้ถูกนำไปใช้เป็นประเทคโนโลยีรุ่นปัจจุบันอุปถัมภ์มากที่สุด ตามมาด้วยสหราชอาณาจักร, บรัสเซลล์, อาร์เจนตินา และปาเลสไตน์ โดยโปแลนด์ผู้อพยพออกมากที่สุดราว 1.1 ล้านคน

ภายหลังสองครั้งที่ 2 ยุโรปตะวันออกประสบกับการลดลงของประชากรอย่างรุนแรงนั่น เมื่อจากอัตราการเกิดที่ต่ำมาก และการเสียชีวิตในสังคม ต่อมาก็มีเพิ่มขึ้นแต่ก็เป็นในอัตราที่ต่ำกว่าสมัยก่อนสองครั้งมาก การอพยพภายในทวีปส่วนใหญ่จึงมิใช่เพื่อนำปัญหาประชากรแต่เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของประเทศหลังสงครามซึ่งประเทศที่ถูกกระบวนการมากที่สุดคือ โปแลนด์ และเช็กโกสโลวاكี เช่นกรณีของโปแลนด์นั้นมีการเนรเทศ 2/3 ของประชากร

⁸Ibid., p. 226

เชื้อสายเยอรมันออกจากเขตที่ได้มาตามที่อ๊อกซ์ฟอร์ดที่เมือง Potsdam เป็นผลให้มีที่ดินว่างเปล่าขนาดใหญ่อยู่ริมแม่น้ำเน茵 และมีการอพยพสู่เขตนี้อย่างมากนับแต่ปี 1948 โดยส่วนใหญ่เป็นคนโปแลนด์ที่อพยพกลับจากโซเวียต ส่วนในเช็คโกสโลวาเกียนั้นมีที่ว่างซึ่งเกิดจากการเนรเทศคนเยอรมันออกถึง 2.6 ล้านคน

ในปัจจุบันการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศยุโรปจะเป็นวันออกด้วยกันมีเพียงเล็กน้อย และถ้าเป็นระหว่างตะวันออกกับตะวันตกที่บินขึ้นอย่างไปอีกมาก ในส่วนการอพยพระหว่างประเทศยุโรปจะเป็นวันออกด้วยกันนั้น เกิดขึ้นด้วยการตกลง 2 ฝ่ายระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาลดังที่ได้เกย์ศึกษาไปแล้วในบทก่อน ๆ ส่วนการเคลื่อนย้ายระหว่างตะวันออกกับตะวันตกเป็นการทำสัญญา กับโดยบริษัทใน 2 ประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่นบริษัทก่อสร้างในโปแลนด์และโรมาเนีย ทำสัญญากับบริษัทในเยอรมัน ตะวันตกที่จะนำแรงงานมีอาชีวะและไร้ฝีมือเข้ามาทำโดยได้ค่าจ้างตามอัตราห้องถิน และส่วนหนึ่งของค่าจ้างจะจ่ายให้เป็นเงินตราห้องถิน โดยอีกส่วนหนึ่งจะจ่ายเป็นเงินตราเยอรมันตะวันตกการจ้างงานนี้มีเพียงเล็กน้อยระหว่างตัวเลข 1-2 พันคน อีกตัวอย่างหนึ่งความสัมพันธ์กันระหว่างตะวันออกกับตะวันตก ก็คือมีการลงทุนร่วมระหว่างโซเวียตกับฟินแลนด์ เช่นในการก่อสร้างโรงงานพลังปรมาณู โรงงานกระดาษ และการวางท่อแก๊สธรรมชาติการลงทุนร่วมทำให้แรงงาน 2 ชาติมาทำงานรวมกัน ดังนั้นถึงแม้ว่าปริมาณการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างตะวันออกกับตะวันตกจะน้อยมาก แต่มีการตกลงกันได้ในนักวิ่งและดูว่า ความร่วมมือกันด้านกำลังคนระหว่างประเทศยุโรปจะเป็นวันออกกับตะวันตกนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

6. สรุปบทที่ 12

ทวีปยุโรปเป็นทวีปที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานในอัตราสูงมากเดี๋ยวนี้ โดยในระยะแรกนั้น ส่วนใหญ่เป็นการเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศเพื่อบ้านตามฤดูกาล แต่ต่อมาเมื่อมีการแสวงหาน้ำมันคิกก์เริ่มนิรภัยและการอพยพออกสู่ดินแดนโพ้นทะเลมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อมีการไปตั้งถิ่นฐานในดินแดนใหม่ ทวีปในทวีปอเมริกาและออสเตรเลีย ก็เป็นช่วงที่อัตราการอพยพออกสูงสุด จนกระทั่งในระยะหลัง นี้การอพยพออกจึงค่อยๆ นิ่มน้อยลงอันเนื่องมาจากการจำกัดการอพยพเข้าในประเทศโพ้นทะเลเหล่านั้นด้วยส่วนกระเสาร์การอพยพเข้าจากทวีปอื่นนั้นส่วนใหญ่เป็นในรูปของการเดินทางมาศึกษาต่อ และการเข้ามาทำงานของผู้มีความรู้ความชำนาญระดับสูงจากประเทศกำลังพัฒนาในทวีปอื่น ซึ่งในด้านการอพยพเข้าประเทศยุโรปส่วนใหญ่มีการจำกัดการควบคุมและคัดเลือกผู้อพยพเข้าอย่างเข้มงวดมาก เพื่อให้การอพยพเข้าเป็นไปตามประเภทและแนวทางที่ต้องการเท่านั้น

7. แนวทดสอบความรู้จากบทที่ 12

- (1) ลักษณะสำคัญของการเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศในยุโรปด้วยกันเป็นอย่างไร
- (2) แรงงานที่อพยพจากทวีปอื่นเข้าสู่ทวีปยุโรปนั้นมีลักษณะสำคัญอย่างไร และโดยทั่วไปมีการควบคุมโดยประเทศในยุโรปอย่างไร
- (3) ลักษณะสำคัญของการอพยพออกจากทวีปยุโรปเป็นอย่างไร
- (4) ผลดีและผลเสียของการอพยพเข้าสู่อังกฤษเป็นเช่นไร และผลด้านใดมีน้ำหนักมากกว่ากัน
- (5) ทำไมประเทศอังกฤษจึงมีแพทย์จากประเทศเพื่อนบ้านเลือกพำนัชเป็นจำนวนมากมาก
- (6) หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในเมืองเหตุใดจึงมีการอพยพออกจากเนเธอร์แลนด์อย่างมากแม้จะมีการขาดแคลนแรงงานอยู่ในประเทศก็ตาม
- (7) ทำไมการอพยพเข้าสู่เนเธอร์แลนด์จึงมีน้อยมากหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
- (8) ลักษณะการอพยพออกจากอิตาลีเป็นอย่างไร และปัจจัยอะไรที่สำคัญซึ่งทำให้เกิดการอพยพดังกล่าว
- (9) ทำไมประเทศอิตาลีจึงสนับสนุนการอพยพออกของแรงงานอย่างมากโดยเฉพาะในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
- (10) ทำไมในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงมีผู้อพยพเข้าสู่ประเทศฝรั่งเศสน้อย
- (11) การอพยพออกของคนเยอรมันในระหว่างปี ก.ศ. 1843–1910 ให้ผลอย่างไรบ้างคือประเทศที่รับเข้าและต่อประเทศเยอรมัน
- (12) เพราะเหตุใดกลุ่มประเทศยุโรปตะวันออกจึงมีการอพยพออกมากในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2